

Л. Ю. Матвійчук, Ю. О. Шейко, В. Л. Поліщук, В. М. Подоляк
Луцький національний технічний університет

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК КАВ'ЯРЕНЬ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ СЕРВІСУ В ДЕСТИНАЦІЯХ

У статті досліджено інноваційний розвиток кав'ярень як вагомий чинник підвищення рівня якості сервісу та конкурентоспроможності туристичних дестинацій України. Визначено, що кав'ярні в сучасних умовах перестають виконувати лише гастрономічну функцію, трансформуючись у культурні та соціальні простори, де поєднуються гастрономія, технологічні інновації, культурні практики та освітні ініціативи. Розглянуто основні напрями інноваційних змін у кавовому бізнесі: впровадження новітнього обладнання та автоматизації виробничих процесів, використання альтернативних методів заварювання, цифровізація сервісу (мобільні додатки, системи лояльності, CRM-технології), а також орієнтація на сталий розвиток, що передбачає енергоефективність, мінімізацію відходів та співпрацю з локальними виробниками кавових зерен. Доведено вагомість індивідуального підходу в сервісі та створення авторських продуктів, що формують унікальність і цінність сервісу для різних груп гостей. Проведено аналіз впливу війни росії проти України на кавовий бізнес. Встановлено, що релокація кав'ярень у більш безпечні регіони стала адаптивною реакцією підприємців на воєнні виклики та сприяла формуванню нових сервісних кластерів. За результатами аналізу регіонального розподілу релокованих кав'ярень встановлено, що найбільша їхня частка зосереджена у Львівській та Закарпатській областях, які є потужними туристичними центрами. Значна частина бізнесу перемістилася в інші регіони, що свідчить про потенціал диверсифікації та поширення кавової культури в менш розвинених, але перспективних територіях. Систематизовано приклади інноваційного розвитку популярних кав'ярень, які інтегрують у свою діяльність тематичний дизайн, арт-простори, коворкінг-середовище, використання локальних обсмажень та екологічних рішень. Доведено, що саме інновації сприяють підвищенню якості сервісу та задоволенню потреб споживачів та створюють додану вартість для економіки регіонів, формують сучасну культуру гостинності й посилюють бренд дестинацій. Зроблено висновок, що інноваційний розвиток кав'ярень є стратегічним ресурсом для довготривалої привабливості українських туристичних територій у європейському та глобальному вимірі.

Ключові слова: кавовий бізнес, інновації, стандарти якості, технологічні процеси, дестинації, сталий розвиток, додана вартість.

Постановка проблеми та її актуальність. Розвиток індустрії гостинності пов'язаний із впровадженням інновацій, які дозволяють підвищувати рівень якості сервісу та соціально-економічний розвиток дестинацій. Кав'ярні, як невід'ємна складова туристичної інфраструктури, є важливими суб'єктами у підвищенні привабливості дестинацій. В умовах глобалізації кавова культура перетворюється на універсальний маркер стилю життя, разом з тим зберігаючи національні та локальні особливості. Інноваційний розвиток кав'ярень є локальною тенденцією та стратегічним чинником підвищення конкурентоспроможності туристичних територій у глобальному просторі [1]. Застосування новітніх технологій, персоналізація сервісу, інтеграція з культурними практиками та екологізація діяльності створюють додану вартість для дестинацій, забезпечують мультиплікативний економічний ефект і формують сталі конкурентні переваги. Саме інноваційний розвиток кав'ярень дає змогу задовольнити зростаючі потреби споживачів та посилити стандарти якості обслуговування на новий рівень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інноваційного розвитку кавової індустрії та готельно-ресторанного бізнесу загалом знайшла відображення у працях багатьох вітчизняних і зарубіжних учених. У роботі Барної М., Гліненка Л. та Дайновського Ю. визначено фактори конкурентоспроможності

підприємств ресторанного господарства, серед яких важливу роль відіграють інновації, ефективність управлінських рішень і стратегічний підхід до розвитку сервісу [2]. У своїх дослідженнях Благополучна А., Поворознюк І. та Штангеева Н. розкрили роль штучного інтелекту в персоналізації сервісу в закладах гостинності, що є актуальним для підвищення якості обслуговування і задоволення потреб гостей [3]. Схожий акцент на використанні світових інноваційних технологій у готельно-ресторанному бізнесі зробили Вдовічена О. та Паламарек К., підкреслюючи значення цифровізації та глобальних трендів для зміцнення конкурентних позицій галузі [4].

У працях Вітюка А. та Залевської А. проаналізовано динаміку попиту, структуру споживання кави та визначено перспективи розвитку досліджуваного сегменту [5]. Воробійов К. і Гуржій Н. зосередили увагу на загальних тенденціях і перспективності українського кавового ринку [6], тоді як Громик О. детально дослідила сучасний стан кавової індустрії, підкресливши проблеми адаптації до глобальних викликів і потребу в інноваційних рішеннях [7]. У контексті стратегічного управління туристичними дестинаціями Головчук Ю., Мороз С. і Цесьців Д. обґрунтовують значення інноваційних маркетингових підходів, що безпосередньо впливають на позиціонування кав'ярень як частини туристичної інфраструктури [8]. Дмитришин Б.

наголошує на визначальній ролі інновацій у розвитку готельно-ресторанного бізнесу, підкреслюючи їхній вплив на якість послуг і конкурентоспроможність підприємств [9]. Подібну позицію висловлюють Д'яконова, А. Тітомир Л. і Жовтяк К., розглядаючи інноваційні технології як основу для формування стратегій управління якістю [10]. Карнаушенко О. здійснив огляд сучасного стану кавової індустрії та перспектив її розвитку [11], Косар Н., Кузьо Н. Сворень О. проаналізували галузеву структуру ринку кави в Україні, що дало змогу визначити основні сегменти й тенденції [12].

Значну увагу дослідники приділяють цифровим рішенням. Так, Ратинський В., Шевелюк М. і Галицька І. розглянули можливості використання digital-інструментів у в індустрії гостинності, акцентуючи увагу на ефективності сервісу [13]. Россоха В. оцінив потенціал кавового ринку в Україні та світі, підкреслюючи значення інтеграції українських підприємств у глобальний контекст [14]. Шматковська Т., Дзямулич М. і Стащук О. висвітлили особливості моделювання бізнес-процесів у цифровій економіці, що безпосередньо стосується впровадження інноваційних підходів у діяльність кав'ярень і ресторанних закладів [15]. Проаналізовані джерела демонструють, що науковці приділяють значну увагу питанням інновацій, цифровізації та структурних змін на ринку кави та у сфері гостинності. Їхні результати підтверджують важливість упровадження сучасних технологій і стратегій для зміцнення конкурентоспроможності кавового бізнесу, що слугує основою для подальших досліджень у цьому напрямі.

Мета статті полягає у комплексному аналізі теоретичних засад та практичних аспектів інноваційного розвитку кав'ярень, виявленні основних напрямів модернізації технологічних процесів і сервісних практик, а також обґрунтуванні їхньої ролі як стратегічного чинника підвищення рівня якості сервісу та

конкурентоспроможності туристичних дестинацій у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційний розвиток кав'ярень в умовах трансформації сучасної індустрії гостинності є вагомим чинником підвищення рівня якості сервісу у туристичних дестинаціях. Кав'ярні вже давно перестали виконувати лише функцію закладу харчування, перетворившись на соціокультурні простори для гостей і мешканців територій. Саме впровадження інновацій дозволяє підвищити стандарти обслуговування, посилити конкурентоспроможність закладів та вплинути на загальний рівень привабливості дестинації [8].

Війна росії проти України стимулювала ряд кав'ярень релокуватись в інші регіони, що дало поштовх до формування нових підприємницьких кластерів і появи унікальних бізнес-моделей. Переїзд у відносно безпечніші регіони, дозволив закладам зберегти свій бізнес та сприяв поширенню інноваційних форматів кавової культури в регіонах, де раніше вона розвивалася повільніше [2]. Такий підхід став каталізатором для зростання конкуренції, підвищення якості послуг та розширення асортименту, а також формування локальної ідентичності кав'ярень, які тепер поєднують досвід великих міст із новими культурними особливостями приймаючих громад. Регіональні особливості щодо релокованих кав'ярень України представлено на рисунку 1.

Аналіз регіонального розподілу релокованих кав'ярень в Україні свідчить про нерівномірність цього процесу. Найбільша частка припадає на категорію «інші регіони» – 37,3 %, що вказує на широкую географію переміщення бізнесу поза межами основних центрів кавової культури. Лідером серед окремих регіонів є Львівська область (22,9 %), яка традиційно виступає потужним туристичним і гастрономічним центром Західної України. Закарпатська область займає друге місце (13,8 %), що пояснюється її прикордонним

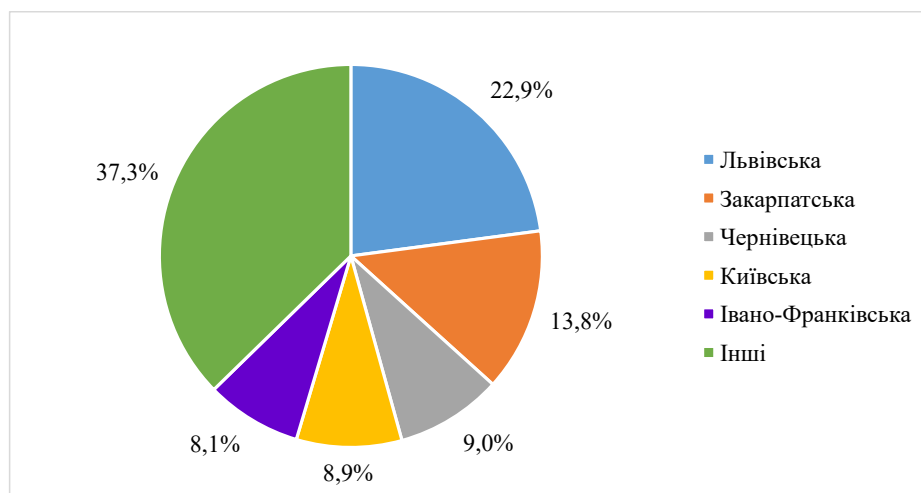

Рисунок 1 – Кількість релокованих кав'ярень України за регіонами у відсотковому співвідношенні

Джерело: сформовано автором на основі [1, 5, 6, 7, 11, 12, 14]

розташуванням та активним туристичним потоком. Чернівецька (9,0 %), Київська (8,9 %) та Івано-Франківська (8,1 %) області мають відносно схожі показники, підтверджуючи роль як столичного, так і регіонального туризму у розвитку кавового бізнесу [5]. Таким чином, релокація кав'ярень демонструє чітку тенденцію до концентрації у туристично привабливих DESTINATIONAХ та підкреслює важливість диверсифікації у напрямку менш розвинених, але перспективних регіонів.

Структура споживання кавових напоїв в Україні за видами представлена на рисунку 2.

Аналіз структури споживання кавових напоїв в Україні свідчить про домінування традиційних позицій у перевагах споживачів. Найбільш популярним напоєм є американо (32 %), який характеризується універсальністю та доступністю для різних груп споживачів [6]. Майже аналогічний показник має латте (30 %), що демонструє зростання попиту на більш м'які та молочні кавові напої, особливо серед молодшої аудиторії та жінок. Капучино займає 19 %, що також підтверджує стабільний інтерес до поєднання класичних смакових характеристик кави та молока [7]. Частка еспресо становить 12 %, що вказує на наявність відносно вузької, але стабільної групи споживачів, орієнтованих на міцні класичні напої. Крім того, категорія «інші» представлена лише 7 %, що свідчить про поки що низьку популярність авторських та альтернативних кавових напоїв. Представлена структура демонструє поєднання традиційності та поступового зростання інтересу до нових форматів споживання кави, що має враховуватися у стратегіях інноваційного розвитку кав'ярень і підвищення якості сервісу в DESTINATIONAХ.

Запровадження інновацій у розвиток кав'ярень в Україні трансформує їх в культурні простори, де формується новий тип комунікації. Сучасні кав'ярні поєднують інноваційні технології обслуговування (мобільні додатки, системи лояльності, безконтактні платежі) із креативними форматами взаємодії зі споживачами – від мистецьких вечорів до освітніх лекцій і благодійних

заходів, що дозволяє їм виступати майданчиками для розвитку локальних спільнот, підтримки молодіжних ініціатив і поширення трендів сталого розвитку, шляхом підвищення їх соціальної значущості та конкурентоспроможності в міському середовищі [4]. Приклади інноваційного розвитку популярних кав'ярень представлено в таблиці 1.

Інновації у кавовому бізнесі охоплюють різні напрями, від створення тематичного дизайну та інтерактивних форматів до застосування альтернативних методів заварювання й поєднання з арт-просторами, а також екологічних рішень і використання локальної сировини [15]. Такі підходи забезпечують унікальність та якість сервісу, сприяють формуванню позитивного іміджу DESTINATIONAХ, що важливо для туристичної привабливості регіонів.

Кав'ярні, що поєднує кавовий сервіс з коворкінг-простором і цифровим меню, демонструють новий вектор інновацій – інтеграцію гастрономічних і технологічних практик у єдиний простір. Такий підхід свідчить про розширення функціоналу кав'ярень, які стають місцем для відпочинку, роботи, навчання та культурного спілкування [13]. Інноваційний розвиток кав'ярень в Україні можна розглядати як важливий чинник підвищення якості сервісу, зміцнення бренду DESTINATIONAХ та формування сучасної культури гостинності, зорієнтованої на потреби різних груп споживачів [9]. Інноваційні напрями розвитку технологічних процесів в кав'ярнях систематизовано в таблиці 2.

Оптимізація виробничих технологій ґрунтується на впровадженні новітнього обладнання та автоматизації процесів, що забезпечує стабільність якості й підвищення ефективності обслуговування [10]. Сталий розвиток акцентує увагу на енергоефективності, мінімізації відходів і використанні локальної сировини, що сприяє екологізації діяльності кав'ярень та підтримці місцевих виробників. Цифровізація процесів проявляється через автоматизацію обліку, використання CRM-систем та мобільних застосунків, завдяки чому

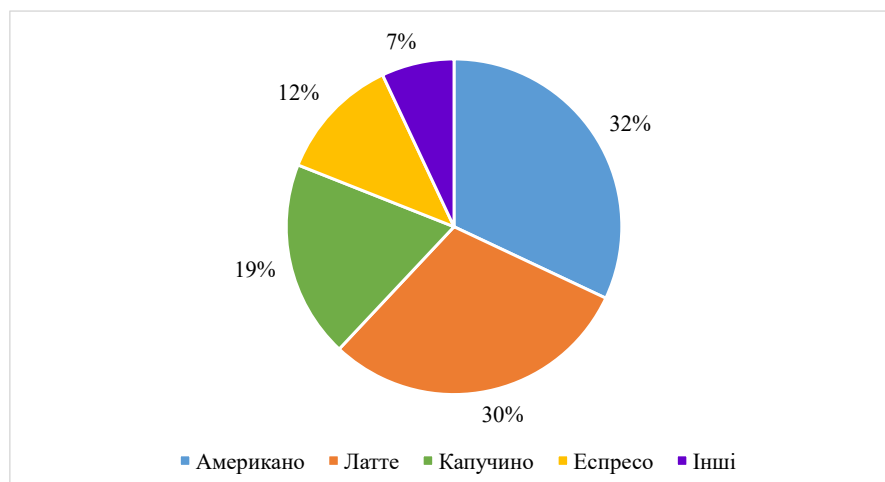

Рисунок 2 – Структура споживання кавових напоїв в Україні за видами

Джерело: складено на основі [1, 5, 6, 7, 11, 12, 14]

Таблиця 1 – Приклади інноваційного розвитку популярних кав'ярень

Назва кав'ярні	Інноваційні підходи	Вплив на якість сервісу
Lviv Coffee Mining Manufacture (м. Львів)	Тематичний дизайн (шахта), авторські кавові напої, інтерактивні тури	Залучення туристів в технологічний процес приготування кави
One Love Coffee (м. Київ)	Використання альтернативних методів заварювання, поєднання кави з арт-простором	Розширення аудиторії, підвищення культурної цінності сервісу
Black Honey (м. Івано-Франківськ)	Ставка на локальні продукти, біорозкладна упаковка, кавові дегустації	Підвищення екологічності та персоналізації сервісу
Scorini (м. Львів)	Мережевий розвиток, цифрові застосунки лояльності, інноваційні десерти	Стандартизація якості, залучення постійних гостей
Кава Avenue (м. Луцьк)	Поєднання кав'ярні з коворкінг-простором, використання локальних обсмажень, цифрове меню	Створення інноваційного середовища для роботи та відпочинку, підвищення зручності сервісу

Джерело: узагальнено авторами

Таблиця 2 – Інноваційні напрями розвитку технологічних процесів в кав'ярнях

Напрямок	Опис стратегії	Приклади реалізації
Оптимізація виробничих технологій	Впровадження новітнього обладнання, автоматизація процесів, стандартизація якості	Кавові машини з інтелектуальним налаштуванням, автоматичні системи контролю температури
Сталий розвиток	Енергоефективність, мінімізація відходів, використання локальної сировини	Еко-упаковки, співпраця з місцевими виробниками кавових зерен
Цифровізація процесів	Автоматизація обліку, цифрові системи управління складом, CRM для обслуговування споживачів	Впровадження POS-систем, мобільні додатки для замовлення напоїв
Індивідуалізація споживчого досвіду	Створення авторських продуктів, персоналізовані послуги	Розробка авторських блендів кави, замовлення кави за особистими вподобаннями
Крос-функціональні інновації	Поєднання кав'ярень із культурними, освітніми чи мистецькими просторами	Кав'ярні-книгарні, кав'ярні-артпростори, проведення майстер-класів
Альтернативні методи заварювання	Спрес, кемекс, V60, аеропрес	Авторські кавові карти з альтернативними методами

Джерело: узагальнено авторами

відбувається прискорення і персоналізація обслуговування споживачів [3].

Особливе значення мають напрями, що сприяють персоналізації досвіду споживачів, зокрема розробка авторських блендів і створення персоналізованих продуктів, які формують унікальність сервісу. Крос-функціональні інновації передбачають інтеграцію кав'ярень у культурні та освітні простори, завдяки чому кав'ярні стають центрами соціалізації та розвитку креативних індустрій. Важливою тенденцією є поширення альтернативних методів заварювання, що дозволяють урізноманітнити асортимент і задовольнити потреби вибагливих споживачів. Представлені напрями свідчать, що інноваційний розвиток кав'ярень охоплює як технологічні, так і соціокультурні аспекти, безпосередньо впливаючи на підвищення рівня якості сервісу в дестинаціях.

Висновки. Інноваційний розвиток кав'ярень в Україні виступає важливим чинником підвищення якості сервісу та конкурентоспроможності туристичних дестинацій. Впровадження сучасних технологій, використання альтернативних методів заварювання, інтеграція з культурними просторами, екологізація діяльності та цифровізація процесів дозволяють кав'ярням формувати нові стандарти сервісу. Особливе значення має їхня здатність перетворюватися на соціокультурні центри, що забезпечує мультиплікативний ефект для розвитку місцевих спільнот, туризму та економіки регіонів

Умови воєнного часу стимулювали релокацію значної частини кав'ярень у безпечніші регіони, що сприяло формуванню нових підприємницьких кластерів та активізації інноваційних бізнес-моделей. Цей процес показав гнучкість і стійкість кавової індустрії, а також її здатність швидко адаптуватися до нових викликів. Висока концентрація кав'ярень у Львівській та Закарпатській областях підтверджує їхню здатність інтегрувати інноваційні формати кавової культури у туристичний продукт, що підвищує загальний рівень якості обслуговування. Структура споживання кавових напоїв в Україні визначає стратегічні напрями інноваційного розвитку кав'ярень. Високий попит на американо та латте вимагає від закладів забезпечення стабільно високої якості цих напоїв, стандартизації процесів приготування та впровадження сучасного обладнання. Такий підхід дозволяє задовольняти основну частину аудиторії та формувати позитивний імідж дестинації як простору з якісною сервісною інфраструктурою.

Таким чином, кав'ярні виступають каталізаторами інноваційних процесів у сфері гостинності, а їхнє стратегічне зростання напряму впливає на позиціонування дестинацій у національному та міжнародному туристичному просторі. Завдяки інноваціям у кавовій індустрії міста та регіони отримують можливість не лише задовольнити базові потреби споживачів, але й формувати унікальні конкурентні переваги, які забезпечують довготривалу привабливість дестинацій.

Список використаних джерел:

1. Аналіз ринку кави в Україні. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-kofe-v-ukraine-2025-god>
2. Барна М. Ю., Гліненко Л. К., Дайновський Ю. А. Фактори конкурентоспроможності підприємств ресторанного господарства. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 39. С. 415–421.
3. Благополучна А., Поворознюк І., Штангеева Н. Роль штучного інтелекту у персоналізації сервісу у готелях та ресторанах. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 9 (27). С. 69–77.
4. Вдовічена О., Паламарек К. Роль світових інноваційних технологій у розвитку готельно-ресторанного бізнесу. *Інновації та технології в сфері послуг і харчування*. 2024. № 2 (12). С. 22–27.
5. Вітюк А. В., Залєвська А. О. Аналіз розвитку ринку кавових напоїв в Україні. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 4. С. 72–80. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.4.72.80>
6. Воробійов К., Гуржій Н. Ринок кави в Україні: тенденції та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-67> (дата звернення: 07.09.2025).
7. Громик О. М. Аналіз сучасного стану кавової індустрії в Україні. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. 2022. Том 5, № 2. С. 250–264.
8. Головчук Ю. О., Мороз С. Р., Цесьців Д. С. Управління туристичними дестинаціями: інноваційні маркетингові підходи. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. № 5. 2022. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-12-0> (дата звернення: 07.09.2025).
9. Дмитришин Б. В. Інновації як визначальний фактор розвитку готельно-ресторанного бізнесу. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки: зб. наук. пр. Кропивницький: ЦНТУ. 2023. № 9 (42). С. 58–66.
10. Д'яконова А., Тітомир Л., Жовтяк К. Інноваційні технології як фактор формування стратегії управління якістю послуг в готельно-ресторанному бізнесі. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-22> (дата звернення: 15.09.2025).
11. Карнаушенко О. С. Кавова індустрія в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 2 (19). С. 103–109.
12. Косар Н. С., Кузьо Н. С., Сворень О. М. Дослідження галузевої структури на ринку кави України. *Економіка та управління підприємствами*. 2022. № 63. С. 62–67.
13. Ратинський В., Шевелюк М., Галицька І. Використання digital-інструментів для підприємств сфери послуг (на прикладі готельно-ресторанного сегменту). *Економіка та суспільство*. 2023. № 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-143> (дата звернення: 02.09.2025).
14. Россоха В. Потенціал ринку кави в Україні та світі. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-44> (дата звернення: 15.09.2025).
15. Шматковська Т., Дзямулич М., Сташук О. Особливості моделювання бізнес-процесів в умовах формування цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-66> (дата звернення: 07.09.2025).

References:

1. Pro-Consulting (2025) Analiz rynku kawy v Ukraini [Coffee market analysis in Ukraine]. Available at: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-kofe-v-ukraine-2025-god>
2. Barna M., Hlinenko L., Dainovskyi Yu. (2020) Faktory konkurentospromozhnosti pidpriemstv restorannoho hospodarstva [Factors of competitiveness of restaurant enterprises]. *Infrastruktura rynku*, 39, 415–421. (in Ukrainian).
3. Blahopoluchna A., Povorozniuk I., Shtanhieva N. (2024) Rol sztuchnoho intelektu u personalizatsii servisu u hoteliakh ta restoranakh [The role of artificial intelligence in service personalization in hotels and restaurants]. *Aktualni pytannia u suchasni nauki*, 9 (27), 69–77. (in Ukrainian).
4. Vdovichen O., Palamarek K. (2024) Rol svitovyykh innovatsiynykh tekhnolohii u rozvytku hotelno-restorannoho biznesu [The role of global innovative technologies in the development of hospitality business]. *Innovatsii ta tekhnolohii v sferi poslug i kharchuvannia*, 2 (12), 22–27. (in Ukrainian).
5. Vitiuk A., Zalievska A. (2023) Analiz rozvytku rynku kavovykh napoiv v Ukraini [Analysis of coffee drinks market development in Ukraine]. *Innovation and Sustainability*, 4, 72–80. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2023.4.72.80> (in Ukrainian).
6. Vorobiov K., Hurzhii N. (2022) Rynok kavy v Ukraini: tendentsii ta perspektyvy [Coffee market in Ukraine: trends and prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-67> (in Ukrainian).
7. Hromyk O. (2022) Analiz suchasnoho stanu kavovoi industrii v Ukraini [Analysis of the current state of the coffee industry in Ukraine]. *Restorannyi i hotelnyi konsaltingh. Innovatsii*, 5 (2), 250–264. (in Ukrainian).
8. Holovchuk Yu. O., Moroz S. R., Tsestiv D. S. (2022) Upravlinnia turystychnymy destynatsiiamy: innovatsiini marketynhovi pidkhody [Tourist destination management: innovative marketing approaches]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: ekonomika ta upravlinnia*, 5. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-12-0> (in Ukrainian).
9. Dmytryshyn B. (2023) Innovatsii yak vyznachalnyi faktor rozvytku hotelno-restorannoho biznesu [Innovations as a key factor in the development of the hospitality industry]. *Tsentralkoukrainskyi naukovyi visnyk. Ekonomichni nauky*, 9 (42), 58–66. (in Ukrainian).
10. Diakonova A., Titomyr L., Zhovtiak K. (2023) Innovatsiini tekhnolohii yak faktor formuvannia stratehii upravlinnia yakistiu poslug v hotelno-restorannomu biznesi [Innovative technologies as a factor in shaping quality management strategies in hospitality]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-22> (in Ukrainian).

11. Karnaushenko O. (2020) Kavova industriia v Ukraini: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku [Coffee industry in Ukraine: current state and development prospects]. *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk*, 2 (19), 103–109. (in Ukrainian).
12. Kosar N., Kuzio N., Svoren O. (2022) Doslidzhennia haluzevoi struktury na rynku kavy Ukrainy [Study of the sectoral structure in the Ukrainian coffee market]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, 63, 62–67. (in Ukrainian).
13. Ratynskyi V., Sheveliuk M., Halytska I. (2023) Vykorystannia digital-instrumentiv dlia pidpriemstv sfery posluh (na prykladi hotelno-restorannoho sehmentu) [Use of digital tools for service enterprises (on the example of the hospitality segment)]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-143> (in Ukrainian).
14. Rossoha V. (2024) Potentsial rynku kavy v Ukraini ta sviti [Potential of the coffee market in Ukraine and the world]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-44> (in Ukrainian).
15. Shmatkovska T., Dziamulych M., Stashchuk O. (2021) Osoblyvosti modeliuvannia biznes-protsesiv v umovakh formuvannia tsyfrovoy ekonomiky [Features of business process modeling in the conditions of digital economy]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-66> (in Ukrainian).

Liudmyla Matviichuk, Yuliia Sheiko, Vitalii Polishchuk, Volodymyr Podoliak

Lutsk National Technical University

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF COFFEE SHOPS AS A FACTOR IN IMPROVING THE QUALITY OF SERVICE IN DESTINATIONS

The article examines the innovative development of coffee shops as an important factor in improving the quality of service and the competitiveness of tourist destinations in Ukraine. It is determined that in modern conditions, coffee shops cease to perform only a gastronomic function, transforming into cultural and social spaces that combine gastronomy, technological innovations, cultural practices, and educational initiatives. The main directions of innovative changes in the coffee business are considered: the introduction of modern equipment and automation of production processes, the use of alternative brewing methods, the digitalization of service (mobile applications, loyalty systems, CRM technologies), as well as a focus on sustainable development, which involves energy efficiency, waste minimization, and cooperation with local coffee producers. Emphasis is placed on the importance of personalizing the consumer experience and creating signature products that form the uniqueness and value of service for different groups of guests. Special attention is paid to the impact of Russia's war against Ukraine on the coffee business. It has been established that the relocation of coffee shops to safer regions has become an adaptive response of entrepreneurs to wartime challenges and has contributed to the formation of new service clusters. According to the analysis of the regional distribution of relocated coffee shops, their largest share is concentrated in Lviv and Zakarpattia regions, which are powerful tourist centers, while a significant part of the business has moved to other regions. This indicates the potential for diversification and the spread of coffee culture in less developed but promising territories. The article systematizes examples of the innovative development of popular coffee shops that integrate thematic design, art spaces, coworking environments, the use of local roasting, and ecological solutions into their activities. It is shown that innovations not only contribute to improving the quality of service and meeting consumer needs but also create added value for the regional economy, shape a modern culture of hospitality, and strengthen the brand of destinations. It is concluded that the innovative development of coffee shops is a strategic resource for the long-term attractiveness of Ukrainian tourist territories in the European and global dimensions.

Keywords: coffee business, innovations, quality standards, technological processes, destinations, sustainable development, added value.

Стаття надійшла: 27.09.2025

Стаття прийнята: 16.10.2025

Стаття опублікована: 18.11.2025